

ET VÆRDIGT ÆLDRELIV

VÆRDIGHEDS- OG ÆLDRELIVSPOLITIK

Gældende fra 2018 til 2022



Greve Kommune

*Ældres liv skal
opleves
meningsfyldt og
værdigt*

*Ældres ressourcer
skal stimuleres og
anvendes i
hverdagen*

*Ældre skal opleve
tryghed gennem
relationer*

*Ældres behov er
omdrejningspunkt
for kommunens
service*

GREVE KOMMUNE

Rådhusolmen 10
2670 Greve

<https://www.greve.dk/>

Sådan styres Greve Kommune

I Greve Kommune er vi optaget af, at vi skal skabe de bedst mulige vilkår for borgerne samt for erhvervslivet, uanset hvilken del af livet, de befinder sig i. Når vi formulerer politikker og strategier, fokuserer vi derfor på, hvilke effekter vi ønsker at skabe til gavn for borgere og virksomheder. Det er dét, du kan læse om i politikkerne. På denne baggrund sætter vi løbende indsatser i gang for at opnå effekterne.

Værdigheds- og Ældrelevspolitikken knytter sig til det, vi i Greve Kommune har valgt at kalde ældrelivet. Ældrelivet er afgrænset til ældre borgere over 65 år, som grundet deres psykiske eller fysiske helbred har brug for hjælp til enten praktisk hjælp eller personlig pleje.

Værdigheds- og Ældrelevspolitikken opfylder de lovgivningsmæssige krav til kommunerne om en værdighedspolitik og en tilsynspolitik.

Formandens forord

Som ældre i Greve Kommune møder du en ældrepleje, som betragter det hele menneske. Alle mennesker er unikke, og det skal vi sørge for, at du som ældre både ser og mærker. Vi skal respektere dine behov og ønsker.

Vi skal sikre, at vores medarbejdere får de bedste rammer for at levere nærværende pleje af højeste kvalitet, så du som ældre oplever, at der er tid og overskud til at hjælpe og pleje dig.

Du skal som ældre i Greve Kommune opleve en kommune, som står klar til at hjælpe dig med praktisk hjælp og pleje, når livets aktiviteter bliver for stor en udfordring. Da antallet af ældre vil stige de kommende år, er jeg glad for, at vi allerede nu har planlagt at etablere nye ældre- og plejeboliger i Greve Kommune. Det er rettidigt omhu, og det er nødvendigt på ældreområdet.

Vi skal være gode til at styrke dine ressourcer som ældre, så fysisk og psykisk styrke kan bevares og genvindes. At kunne tage hånd om dit eget liv knytter sig til, at du kan bestemme selv. Det mener vi, er afgørende for et liv med livskvalitet. Vi mener grundlæggende, at du som ældre ikke skal være gæst i dit eget liv – du skal være vært.

Vi skal være gode til at skabe trygge relationer mellem dig, dine plejere, dine pårørende og tætte relationer. Dine pårørende og tætte relationer har et unikt kendskab til din livshistorie, rutiner og ønsker, som dine plejere skal tage hensyn til. Vi skal derfor fortsætte det tætte samarbejde med dine nærmeste, og sikre at du har en tryk relation til dem, som hjælper og plejer dig.

Vi skal prioritere det gode samarbejde på tværs af ældreområdet. I Greve Kommune skal medarbejdernes forskellige fagligheder bringes i spil, så ældres behov ses fra mere end ét perspektiv. Greve Kommune skal fortsat have et tæt samarbejde med de øvrige aktører på ældreområdet heriblandt kommunalt lægefagligt udvalg, hospitalerne, regionen, de praktiserende læger, Greve Seniorråd og Ældre Sagen.

Værdighed og livskvalitet for ældre ligger os meget på sinde. Derfor er Værdigheds- og Ældrelivspolitikken opbygget omkring temaer, som både hver for sig og tilsammen gør, at vi sikrer værdighed og livskvalitet i plejen af ældre i Greve Kommune. Værdigheds- og Ældrelivspolitikken indeholder ni centrale temaer: Livskvalitet; Selvbestemmelse; Sundhed; Demens; Mad og Ernæring; Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen; Pårørende; En værdig død og Tilsyn.

Vi ønsker, at Greve Kommune i fremtiden kan fortsætte arbejdet med at have en ældrepleje, hvor dine behov som ældre er centralt for mødet med kommunen. På den måde skaber vi positive effekter for dig som ældre – for det er dig, der er i centrum.

Liselott Blixt, Formand for Social,- Sundheds- og Psykiatriudvalget

Ambitioner og grundlæggende værdier

Greve Kommune forventer en stigning på ca. 40 procent frem mod 2022 i andelen af borgere, som er end 80 år gamle. Det er naturligvis positivt, at flere Greveborgere bliver ældre. Vi ved samtidig, at risikoen for at udvikle forskellige sygdomme og funktionsnedsættelser herunder demens stiger ved høj alder. Vi kan derfor forvente, at vi kommer til at opleve en betydelig stigning i andelen af ældre med aldersrelaterede sygdomme. Det lægger et stort pres på Greve Kommunes evne til at tage hånd om komplekse sygdomsforløb blandt ældre borgere. Det betyder, at vi skal tilbyde en sammenhængende indsats, hvor ældre oplever, at ældreplejen samarbejder på tværs af forskellige fagligheder og på den måde gør den ældre i stand til, så vidt muligt, at tage hånd om eget liv.

Alt dette betyder stigende udgifter på ældreområdet. Greve Kommune skal derfor prioritere at være ambitiøse på ældreområdet samtidig med, at økonomien er i balance. På den måde sikrer vi, at alle ældre med behov får den pleje og hjælp, som de har behov for. Vi oplever desværre samtidig, at det er svært at tiltrække nok social- og sundhedsmedarbejdere og sygeplejersker. Vi forsøger at komme problemet til livs ved at tiltrække flere elever i Social- og Sundhedsuddannelsen, så vi i fremtiden kan få flere hænder i plejen. Ældre skal derfor fremadrettet i højere grad have deres ressourcer i spil og Greve Kommune skal tænke nye veje i forhold til servicen. På denne måde kan vi i fællesskab få økonomi og et højt serviceniveau for vores ældre til at gå op i en højere enhed.

Byrådets overordnet ambition på ældreområdet de kommende fire år er:

Ældre i Greve Kommune har et liv med værdighed, et godt helbred og gode sociale relationer og lever længst muligt i eget liv.

Greve Kommunes politiske ambition skal sikres gennem fire grundlæggende værdier, som de kommende fire års arbejde på ældreområdet vil have fokus på:

- Ældres liv skal opleves meningsfyldt og værdigt
- Ældres ressourcer skal stimuleres og anvendes i hverdagen
- Ældre skal opleve tryghed gennem relationer
- Ældres behov er omdrejningspunkt for kommunens service

De grundlæggende værdier skal gøres til virkelighed gennem i alt ni temaer, som beskrives i de følgende afsnit.

Livskvalitet

I Byrådet prioriterer vi de ældres livskvalitet højt. I Greve Kommune forstår vi livskvalitet som et liv, der opleves meningsfyldt og værd at leve. Livskvalitet er individuelt og opnås på forskellige måder for den enkelte person. I Greve Kommune arbejder vi ud fra otte temaer, der tilsammen danner grundlaget for at skabe livskvalitet for vores ældre.

I plejen og omsorgen af de ældre tager vi udgangspunkt i den enkeltes livssituation og livshistorie. Ældre har levet et liv, hvor aktiviteter, relationer og værdier har spillet en afgørende rolle. Det er betydningsfuldt, at vi allerede ved første samtale med den ældre finder ind til dennes livshistorie, og i samarbejde med den ældre og de pårørende bygger videre på dette liv. Denne tilgang hjælper til, at de ældre kan fortsætte deres hidtidige liv i videst muligt omfang og derigennem opleve livet som meningsfyldt og værd at leve.

Det kræver et højt fagligt niveau at sikre denne tilgang og et blik for den ældres samlede forhold. Ældre vil opleve begrænsninger i deres fysiske og psykiske muligheder. Det er afgørende, at vores medarbejdere hjælper og støtter den ældre til i videst muligt omfang at fortsætte et liv, hvor de udfolder sig fysisk og psykisk. Det kan være at tage del i aktiviteter, der er meningsfulde og ønskede for den enkelte. Men aktiviteter kan ikke stå alene. Vi skal samtidig sikre, at ældres åndelige og eksistentielle behov bliver imødegået. Det kan vi gøre ved, at vores medarbejdere tør møde den ældre i livets store spørgsmål, og har mulighed for at tale med den ældre om bekymringer og behov.

Vi har grundlæggende den indstilling, at alle behov er afgørende for en værdig ældrepleje, som skaber livskvalitet for den enkelte. I de følgende otte temaer vil det blive beskrevet, hvordan vores ældrepleje specifikt ønsker at tage hånd om de ældres behov og derigennem sikre livskvalitet.

Selvbestemmelse

Selvbestemmelse medvirker til, at ældre kan opleve livet som meningsfyldt og værdigt. Vi skal derfor prioritere, at beslutninger om den enkelte ældres hverdag, så vidt muligt, træffes af og med den ældre. Det vil bidrage til, at ældre får øget livskvalitet, hvor deres livshistorie kan fortsættes på trods af de begrænsninger, som alderdommen kan give. Greve Kommune har på baggrund af ønsket om selvbestemmelse, prioriteret klippekortordningen i ældreplejen. Klippeordningen giver de svageste ældre i hjemmeplejen og på plejecentrene mulighed for at få hjælp til lidt ekstra i hverdagen. Det er for eksempel en gåtur i naturen eller et besøg hos familien. Klippeordningen bidrager til, at de svageste ældre har mulighed for mere selvbestemmelse i hverdagen.

Ofte er forudsætningen for selvbestemmelse og ønsket om konkrete aktiviteter, at den ældre fortsat har en vis rørlighed. Derfor prioriterer vi rehabilitering højt. Rehabilitering betyder, at medarbejderne gennem deres samspil med den ældre øver færdigheder i at klare hverdagens gøremål. Det kan øge muligheden for, at ældre kan opleve fysisk frihed til at kunne bevæge sig frit omkring og selv bestemme, hvornår dagligdagens gøremål skal finde sted.

At prioritere selvbestemmelse er ikke en nem opgave. Det forudsætter, at vores tilgang altid foregår i øjenhøjde med den ældre, hvor vi er aktivt lyttende og respekterer deres ønsker. Hvis ældre på grund af sygdom ikke er i stand til at træffe selvstændige beslutninger, så skal vi inddrage de ældres nærmeste – også i situationer hvor beslutningerne, der skal træffes, er svære. De ældres nærmeste kender deres livshistorie på nært hold. De er derfor vigtige medspillere i vores målsætning om, at ældre skal have så meget selvbestemmelse som muligt.

For at styrke mulighederne for at bestemme mest muligt selv som ældre i Greve Kommune, ønsker vi følgende effekt:

- Ældre i Greve Kommune skal have størst mulig selvbestemmelse over egen pleje og hverdagsaktiviteter

Sundhed

I Greve Kommune har vi et bredt syn på sundhed. Vi mener, at sundhed både knytter sig til det fysiske, psykiske, sociale og mentale. Sundhed er først og fremmest den enkeltes ansvar. Men vi vil skabe rammer, som gør det muligt at vælge det sunde liv til.

En stor del af Greve Kommunes ældre lever med minimum én sygdom, og antallet i denne gruppe er desværre stigende. Det betyder, at der er en øget risiko for, at en større andel af de ældre i Greve Kommune skal leve med en kronisk sygdom som diabetes, KOL eller hjertekarsygdom. Vi mener, at den ældre skal styre sygdommen – ikke omvendt. Derfor skal vores medarbejdere i Greve Kommune være i stand til at vejlede og give støtte af højeste kvalitet, så de ældre bliver bedre i stand til at tage hånd om eget liv med en sygdom eller med risikoen for at få en sygdom.

Når de ældre skal klædes på til at tage hånd om eget liv, skal vi være den hjælpende hånd, der sikrer den bedst mulige rehabilitering og genoptræning, hvis uheldet skulle være ude. Dette gælder både fysiske eller psykiske udfordringer. På den måde skaber vi de bedste forudsætninger for at genskabe og opretholde et liv med livskvalitet og selvbestemmelse.

Ensomhed er en national udfordring, som Greve Kommune tager alvorligt. Social isolation hæmmer livskvaliteten. En væsentlig del af de ældre føler sig ensomme. Vi ønsker ikke, at de ældre i Greve Kommune er ensomme, da det ikke giver et værdigt og meningsfyldt liv. Vi skal i Greve Kommune skabe rammerne for, at de ældre selv kan vælge om de ønsker selskab eller ej.

Vi er bevidste om, at alkohol og rygning ikke fremmer ældres sundhedstilstand. Vi ønsker at støtte, rådgive og vejlede den enkelte ældre til at holde op med at ryge og mindske indtaget af alkohol, hvis den enkelte ønsker det.

For at imødekomme de ældre, som gerne vil opnå en bedre sundhed ønsker vi følgende effekter på sundhedsområdet:

- Flere ældre i Greve Kommune med diabetes, KOL og hjertekarsygdomme skal kunne håndtere egen sygdom
- Færre ældre i Greve Kommune skal opleve ensomhed

Mad og ernæring

Uanset alder og helbred spiller mad en stor rolle for at kunne opretholde et liv med energi, livslyst og et godt helbred. Greve Kommune skal ifølge loven tilbyde en madserviceordning til borgere, der ikke kan tilberede mad selv, hvad enten de bor i eget hjem eller på et plejecenter. Vi mener dog ikke, at tilbud om madservice gør det alene. Maden skal være ernæringsrigtig, tale til sanserne og give lyst til at spise. Appetitten skal vækkes hos ældre gennem duft, udseende og velsmag – hvad enten man bor i eget hjem eller på et plejecenter. De svageste ældre har desuden mulighed for at få mad bragt til døren, hvis de ikke selv kan klare indkøbene.

Behov og ønsker omkring mad og måltider kan være individuelle. På den ene side handler det for hjemmeboende ældre om for eksempel valgfrihed mellem retter samt hvornår maden ønskes spist. På plejecentrene handler det om, at beboerne skal have mulighed for at ytre ønsker til ugens menu og kunne deltage i at tilberede og anrette maden. Derfor har mange af vores plejecentre leve-/bo-miljøer. Et leve-/bo-miljø er fællesarealer, som har et køkken, hvor maden tilberedes og spises. På den måde tilberedes og anrettes maden i beboernes nærmiljø, så appetitten kan vækkes og fællesskabet om måltidet kan spire. På den anden side handler det om, at de ældre skal have mulighed for at vælge, om de ønsker at spise i fællesskab med andre eller hellere vil spise alene. Måltidet og måden de ældre spiser, er et individuelt valg – og det respekterer vi i Greve Kommune.

Vi ønsker i Greve Kommune at understøtte ældres selvstændighed ved at prioritere, at der er mulighed for, at de kan vælge at nyde et glas vin, spise en ekstra dessert eller andre ønsker, den ældre måtte have.

Fordi vi i Greve Kommune anerkender måltidets store betydning for trivsel, ønsker vi følgende:

- Måltidet skal understøtte størst mulig trivsel hos den enkelte ældre

Demens

Demens griber dybt ind i livet hos ældre, som rammes af sygdommen. Sygdommen påvirker ikke kun de syge, men også familier og venner, som er tæt på. I takt med at sygdommen forværres, kan det være en stor udfordring at få hverdagen til at fungere. Vi ønsker derfor, at Greve Kommune fastholder vores status som demensvenlig kommune, hvor ældre bliver mødt på en værdig og respektfuld måde uanset sygdommens karakter. For at vedligeholde vores status som demensvenlig kommune skal vi fortsætte med at tænke bredt i behandlingen og omsorgen af ældre med en demenssygdom.

Vi er derfor i disse år i gang med at indrette byrum, der imødeser behovet blandt ældre med demens. I 2019 fortsætter vi arbejdet med at indrette vores plejecentre, så de i højere grad bidrager til at skabe tryghed. Derudover ønsker vi, at medarbejdernes kompetencer hele tiden bliver bedre, så de bedst muligt kan imødekomme behovet for pleje og omsorg blandt ældre med demens. Derfor har over 600 medarbejdere og ledere inden udgangen af 2019 været på kursus i personcentreret omsorg, som vil styrke dem i at yde den bedst mulige omsorg. Vi ved desuden, at ældre med demens ofte har gavn af forskellige tilbud og af den grund, ønsker vi at tænke tværfagligt i tilbuddene til ældre med demens. Vi prioriterer derfor, at ældre med demens møder medarbejdere med

forskellige fagligheder. Vi mener at blandt andre musikterapeuter, pædagoger, psykologer og nære plejere alle tilbyder ældre med demens forskellige tilbud, som øger livskvaliteten for ældre med demens.

Vi har særligt fokus på demens, fordi det forventes, at sygdommen vil ramme dobbelt så mange borgere frem mod 2040. Vi ved, at mange ældre med demens, har behov for genkendelighed og vante rammer for at opretholde et trygt og værdigt liv længst muligt. Derfor skal vi arbejde for, at flere ældre støttes i, at klare sig selv i egen bolig. De nære relationer til ældre med demens er vores tætteste samarbejdspartnere i at kunne sikre, at den enkelte ældre kan blive i trygge rammer i eget hjem. De kender den ældre bedst og ved, hvilke behov, ønsker og rutiner den enkelte ældre har.

På demensområdet ønsker vi derfor følgende effekter:

- Greve Kommune skal videreudvikle sig som en demensvenlig kommune
- Flere ældre, vi kender med sygdommen demens, skal bo i eget hjem

Pårørende og relationer

Pårørende og tætte relationer er vigtige for, at ældre kan opleve en tryk og værdig hjælp og pleje. Den ældres familie og venner kan være de tætteste relationer. Det kan også være plejepersonale, som er de tætteste relationer for den ældre. Fælles for disse relationer er, at de kan bidrage til vigtig viden om den ældres livshistorie, vaner og behov. Vi skal derfor inddrage den ældres relationer aktivt, så vi opnår viden om, hvordan den ældre bedst muligt hjælpes. Det kunne eksempelvis være i tilfælde, hvor den ældre ikke selv er i stand til at træffe valg om dagligdagens begivenheder eksempelvis ved fremskreden demens. Her er viden om den ældres livshistorie et vigtigt parameter for at kunne skabe de optimale rammer for hjælpen og plejen. Den ældres livshistorie skal i videst muligt omfang understøtte deres hidtidige vaner og rutiner, som giver dem en meningsfuld hverdag – og et liv med livskvalitet.

Vi ved, at livet med en svag ældre kan være hårdt for de nærmeste, hvad enten de fortsat er hjemme eller på et plejecenter. Det er vores opgave som kommune at give de nærmeste den nødvendige støtte, så de fortsat kan drage omsorg for deres kære. Det kan vi understøtte ved, at den ældres tætteste relationer har en nem og enkel kommunikationsvej til en fast medarbejder. På den måde skabes der tryghed i, at de nærmeste kan være sikre på, at medarbejderen kender til den konkrete situation og forløb. Vi skal ligeledes fortsætte med, at pårørende har mulighed for at blive aflastet enten fast i dagtimerne, på faste dage eller i kortere sammenhængene perioder. Det kan give de pårørende den nødvendige tid til at opbygge energi til at pleje deres nærmeste og samtidig have plads til deres 'eget' liv.

Fordi ældres pårørende og tætte relationer ligger os nært, og fordi vi ved, at de udgør en vigtig ressource for den enkelte ældre, ønsker vi følgende effekt for pårørende og relationer:

- Ældres nærmeste skal have den nødvendige støtte og mulighed for aflastning, så de får de bedst mulige betingelser for at supplere og samarbejde med vores medarbejdere om støtte, hjælp og omsorg.

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng

De ældres sygdomsforløb bliver fortsat mere og mere komplekse. Det skyldes blandt andet, at ældre hurtigere udskrives fra hospitalet. Det er positivt at komme hjem i egne omgivelser, men det øger samtidig kravet til Greve Kommune om at levere den fornødne kvalitet og tværfaglighed i genoptræningen, hjemmeplejen og sygeplejen.

Mange borgere bliver desværre genindlagt. Vi udfører i Greve Kommune et stort forebyggende arbejde for, at de ældre ikke bliver genindlagt u hensigtsmæssigt, da genindlæggelser medvirker til en ustabil og utryk hverdag. Vi arbejder bredt forebyggende blandt andet ved at anvende særlige observationsmetoder, som hjælper os med at følge den enkelte ældres helbredstilstand tæt. Vi har fast tilknyttede læger på vores plejecentre, der har mulighed for at opdage sygdom og funktionstab i et tidligere stadie. Derudover har vi i 2018 etableret en specialiseret gruppe medarbejdere i hjemmesygeplejen, der kan varetage akut sygeplejebehandling i eget hjem. Vi skal fortsætte med at udvikle det forebyggende arbejde i ældreplejen, så de ældre oplever, at der bliver taget hånd om deres udfordringer i tide.

Medarbejdere i Greve Kommune kan ikke løse alle udfordringer uden støtte fra praksissektoren og regionen. Derfor prioriterer vi samarbejdet med disse højt, så ældre oplever sammenhæng i deres kontakt med og forløb hos Greve Kommune.

For at begrænse antallet af genindlæggelser, må vi koordinere og samarbejde om indsatsen, når ældre udskrives fra hospitalet. Det kræver et tværfagligt samarbejde mellem regionen og kommunen, og derudover de mange personer, som arbejder med at gøre plejen af ældre bedre.

Inden for kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng ønsker vi derfor følgende effekt:

- Ældre i komplekse sygdomsforløb oplever sammenhængende forløb og færre genindlæggelser

En værdig død

Afslutningen på livet skal foregå på en værdig og respektfuld måde i trygge og rolige omgivelser. Mange ældre med en uhelbredelig sygdom ønsker, at deres sidste tid tilbringes i trygge rammer i eget hjem. I Greve Kommune ligger det os meget på sinde, at ældre skal kunne afslutte livet i hjemlige omgivelser, hvor det fortsat er muligt. Vi skal derfor prioritere samtalen med den ældre, så livet bliver afsluttet på den ældres præmisser, i den konkrete situation.

Vi ønsker desuden at fastholde blikket for værdigheden og respekten for den døende og de efterladte. Med værdighed mener vi, at den døende og dennes pårørende kan have forskellige behov og ønsker, som så vidt muligt skal imødekommes og respekteres. På den måde får den døende en så tryk og rolig afslutning på livet som muligt.

Vi ønsker derfor at fortsætte vores fokus på den palliative tilgang. Med det mener vi, at livskvaliteten for den enkelte ældre, og de pårørende skal være hovedprioriteten i den sidste tid. Disse behov kan være meget forskellig fra person til person. Det er altafgørende, at de nære medarbejdere får mulighed for at sætte deres faglighed i spil, så de kan lindre smerten, hvad end det drejer sig om noget fysisk eller det drejer sig om utrygheden i den sidste tid.

- Ældre skal opleve den sidste tid som tryk og værdig

Tilsyn

Greve Kommune har pligt til at gennemføre uanmeldte tilsyn på vores plejecentre og i hjemmeplejen efter serviceloven § 83 eksempelvis praktisk hjælp og pleje. Derudover gennemfører Styrelsen for Patientsikkerhed risikobaserede tilsyn på plejecentre og i hjemmeplejen på baggrund af bestemmelser i sundhedsloven. I Greve Kommune er kvaliteten i behandlingen af vores ældre af stor betydning. Tilsynene er vores sikring af, at plejen til enhver tid lever op til lovgivningen og til Greve Kommunes kvalitetskrav.

Tilsynene er ikke blot tænkt som en kontrol. Vi anvender besøgene som et grundlag for at sikre, at vi hver dag øger kvaliteten af vores arbejde. Tilsynene er dialogbaserede og tager udgangspunkt i samtalen med den enkelte ældre, deres pårørende og det nærmeste plejepersonale. Gennem dialog skaber vi grobund for fortsat læring og øget kvalitet i løsningerne.

Rammerne for de uanmeldte tilsyn er beskrevet i ”Procedure for gennemførelse og opfølgning af uanmeldt tilsyn” i forhold til ydelser leveret efter serviceloven. I proceduren beskrives de overordnede mål, og hvordan vi har organiseret kvalitetsarbejdet i Greve Kommune.